

ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΕΛΤΣΟΣ

Η καταστροφή της Μυκόνου
το '22

ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΕΛΤΣΟΣ

Η καταστροφή της Μυκόνου
το '22

ΠΟΙΗΜΑΤΑ
ΚΑΙ ΠΕΝΤΕ ΠΙΕΖΑ

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό ή άλλο) αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Εκδόσεις Πατάκη – Ελληνική λογοτεχνία

Σειρά: Σύγχρονη ελληνική ποίηση

Διευθυντής σειράς: Χάρης Βλαβιανός

Γιώργος Βέλτσος, *Η καταστροφή της Μυκόνου το '22*

Επιμέλεια έκδοσης: Ελένη Κεχαγιόγλου

Διορθώσεις: Δέσποινα Ζηλφίδου

Σελιδοποίηση: Παναγιώτης Βογιατζάκης

Φωτογραφίες: Προσωπικό αρχείο Γιώργου Βέλτσου

Copyright © Σ. Πατάκης ΑΕΕΔΕ (Εκδόσεις Πατάκη)

και Γιώργος Βέλτσος, 2022

Πρώτη έκδοση από τις εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα, Απρίλιος 2023

KET E706 ΚΕΠ 169/23

ISBN 978-618-07-0487-7

ΠΑΝΑΓΗ ΤΣΑΛΔΑΡΗ (ΠΡΩΗΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ) 38, 104 37 ΑΘΗΝΑ.

ΤΗΛ.: 210.36.50.000, 210.52.05.600, 801.100.2665, ΦΑΞ: 210.36.50.069

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: ΕΜΜ. ΜΗΕΝΑΚΗ 16, 106 78 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 210.38.31.078

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ: ΚΟΡΥΤΣΑΣ (ΤΕΡΜΑ ΠΟΝΤΟΥ - ΠΕΡΙΟΧΗ Β' ΚΤΕΟ),

570 09 ΚΑΛΟΧΩΡΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, ΤΗΛ.: 2310.70.63.54, 2310.70.67.15, ΦΑΞ: 2310.70.63.55

Web site: <http://www.patakis.gr> • e-mail: info@patakis.gr, sales@patakis.gr

*«Όχι, να μην το γράψεις ποτέ. Ποτέ να μην το γράψεις
το τελευταίο βιβλίο σου... για σκέψου! Να σε αναζητούν
εκείνη μόλις τη στιγμή οι αναγνώστες για να σε γνωρίσουν,
ενώ εσύ να έχεις ήδη πεθάνει!»*

Μέλπω Αξιώτη, Το σπίτι μου

Βρήκα τον εαυτό μου στη φωτογραφία
πίσω σειρά, αριστερά
Πρόσεξα όχι τις λεπτομέρειες
αλλά τα συγκινητικά καθέκαστα προσώπου
και τρόμαξα
Και είδα έναν φασουλή
ανάσκελα σαν το μανίκι του κουλού
Πέρασα μέσα του το χέρι μου
να τον ορθώσω
Με τον αντίχειρα να δώσω και καμιά κατραπακιά στη φασαρία
Έραψα ύστερα ποδιά
να μη φανεί ο υποκινητής στη φόδρα
Με το τακούι μου χτύπησα το παρκέ
να φοβηθεί ο φόβος μου
και με επιδέξιους χειρισμούς
έκανα το παιδί ευτυχισμένο
Χωρίς τα λόγια μου
Χωρίς να είμαι υπόχρεος στο ποίημα
Μιμήθηκα τη θύελλα και τη φωτιά
το θρόισμα έξω μιας μηλιάς
και τη βουή του κύματος που σβήνει τα γράμματα ενός ναυαγού
Θεού
στην άμμο της Μυκόνου
Και ιδού η βελτιποίηση των εφαρμογών

Μα πρώτα να τσαλακώσω το γκοφρέ χαρτί για την κορόνα
Στ' άχρηστα να πετάξω αισθήματα και σκήπτρο
να αποσύρω ίσως την κατραπακιά
μη μ' αγαπήσει ο λύκος
Να του ζητήσω απόδειξη αγοράς για το γκοφρέ χαρτί
– Γιατί φοράς γυαλιά;
– Γιατί τα νύχια σου είναι γαμψά;
«Για να σ' αρέσω, ζώο»

Τέσσερα τα ριζώματα των Σοφών
και οι πεσσοί που παίζουν τα παιδιά του Ηράκλειτου
στα δώματα της Δήλου
Μειώνω λέξεις συνεχώς μιας γεωμετρίας αρχαϊκής που μου έδειξε
πώς τετραγωνίζεται ο κύκλος
πώς ο Αιών γίνεται θνητός
Αλλά να πάρω σοβαρά και τον Εμπεδοκλή;
Ευπόλυτος δοκίμασε την υπομονή της Αίτνας

Η σκάλα του Ιακώβ

Είναι φορές που δεν μπορείς παρά να αποδεχτείς τη «διαδικασία», δηλαδή τη ζωή σου, με εκείνο το *amor fati* που συνιστά ο Νίτσε.

Να αγαπήσεις τη ζωή όσο κι αν σε πλήγωσε.

Να παρατηρείς σαν άρρωστος έννοιες πιο υγιείς, αξίες πιο υγιείς, και μετά, από τα ύψη μιας πλούσιας ζωής, υπεράφθονης και σίγουρης για τον εαυτό της, να θυθίζεις το βλέμμα σου στην κρυφή δουλειά του ενστίκτου της παρακμής. Μ' αυτόν τον τρόπο «μαθαίνεις κι εσύ την τέχνη να αναστρέφεις απόψεις».

Εβδομήντα οχτώ συναπτά χρόνια ανεβαίνω τις σκάλες του πατρικού μου στη Μύκονο, φτιάχνοντας τον κόσμο μου ανάλογα με τον εσωτερικό ρυθμό, επιστρέφοντας στα υπολείμματα αυτού του κόσμου —τους πεθαμένους και τους ζωντανούς—, ανεβοκατεβαίνοντας μια κλίμακα όπως ο Ιακώβ της Βίβλου, που δεν σταματά να με διαιρεί σε ένα ήδη παρελθόν και σ' ένα ακόμη μέλλον.

Κι ας μην μπορώ να ησυχάσω (ακόμη;), όχι τόσο από τον εκκωφαντικό θόρυβο του τουρισμού, αλλά από τον ανησυχητικό θόρυβο του εαυτού μου.

Από τη δυσκολία μου να καταλάβω τον «σοφό» που είναι πραγματικά «ελεύθερος, μια φορά γιατί η ψυχή του μπορεί να φτάσει στην εσωτερικότητα των τέλειων φυσικών αιτιών, μιαν άλλη γιατί το πνεύμα του μπορεί να απολαμβάνει σχέσεις πολύ ειδικές, οι οποίες εγκαθίστανται ανάμεσα στα εφέ, μέσα σε ένα στοιχείο αμιγούς εξωτερικότητας».

Και μη με ρωτήσετε ποιος τα γράφει αυτά και για ποιον.

*Ναι, είμαι ποιητής και στο μήνμα μου
τα κορίτσια θα σκορπίζουν ροδοπέταλα
αν ρωτάτε τη γνώμη μου...
αν μπορώ να ονομάσω αυτό που κάνω...
αν η έμπνευση είναι στο χέρι μου...*

Άης Λούκας

Τώρα ακούει τη σιωπή του θανάτου
Μιμείται τη φωνή του
Μιμείται την ποίηση
Το δάνειο το επέστρεψε κανονικά
Έμαθε πώς πρέπει να αφαιρεί
Η ποίηση έγινε το παρελθόν συμφραζομένων
ένα «μέλλει γενέσθαι», ωστόσο, à bout de souffle, τον ενοχλεί
παρότι ένιωσε
τη σοβαρή μητρότητα του άντρα
που έδωσε απλόχερα στην κούκλα του — σ' ένα κακέκτυπό του
Δεν θέλει έκτοτε να το αποχωριστεί
Βγήκε από το πιεστήριο πρώτο από τα δίδυμα
Κουράστηκε όμως με τους συνειρμούς
Θλίβεται τώρα που όλα κατέληξαν σε ένα κακό βιβλίο
Θα επέστρεφε στα πράγματα;
Θα άφηνε τα πράγματα μόνα τους να δώσουν αυθαιρέτως
το όνομά τους
πειράζοντας τον Κρατύλο;
«Εγώ τώρα αναφέρομαι στο σώμα μου» θα του έλεγε

Περνάει κάτω από την αψίδα του νικητή
τα δίκρανα των ηττημένων
τον ευτελή πληθυντικό των αιχμαλώτων
Έρθε η στιγμή και επανέλαβε τους ορισμούς
— αυτό το βόδι του Λουκά πέρασε απ' τη γλώσσα;
— και στο δεξί μου χέρι κάθισε ο αϊτός του Ιωάννη;

Έγινα ο απόκρυφος ευαγγελιστής
και δεν θα σταματήσω τον απολογισμό
διότι
όλοι οι άνθρωποι είναι ιερείς
και γιατί
σε ποιες χορδές θα παίζω τα μοτέτα μου;
Ποιες κλίμακες στην κόμη των αγγέλων;
Και γράφοντας ξανά τον εαυτό μου
πώς θα τον διαβάζω;